

Effect da las sancziuns pervi da cunvegns da pretsch

La regenza respunda ad ina dumonda parlamentara da la fracziun burgais-democratica

DA MARTIN CABALZAR

■ **La regenza respunda a moda plitost nunlianta ad ina dumonda parlamentara da la fracziun burgais-democratica dal cussegl grond concernent ils effects da las sancziuns severas vers interpresas da construcziun en Engiadina. Damai che tschertas proceduras èn anc pendentas davant Tribunal administrativ federal na possian ins anc betg far ina bilantscha finala.** Enconuschentamain ha la Cumissiuon federala da concorrenza (Cumco) instradà a partir da 2012 retschertgas cunter totalmain 45 interpresas da construcziun e cunter la Societad grischuna dals impressaris constructurs. En il fratemp èn vegnidas pronunziadas otg da diesch retschertgas e sin basa da las cuntravenziuns constatadas cunter il dretg da cartels èn vegnidas pronunziadas sancziuns envers las interpresas da construcziun involvidas en Engiadina e Val Müstair. Cun sia disposiziun dals 26 da mars 2018 ha la Cumco sancziunà differentas interpresas da construcziun localas cun summa summarum passa 7,5 milliuns francs. Cunter questas sancziuns han dentant singulas interpresas fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal, uschia che las sancziuns n'èn anc betg entradas en vigur legala.

Fatg durant blers onns cunvegns da pretsch e repartiziun da lavur

En la disposiziun da la sancziun «Engiadina I» ch'è publicada sin la pagina d'internet da la Cumco e che cumpiglia 301 paginas pon ins leger ch'i èn vegnidas fatgas durant blers onns cunvegns da concorrenza en differentas constellaziuns, cun l'intent da fixar ils pretschs e da reparter las lavurs tranter ils partenaris da fatschenta. Quasi senza excepziuns cunterfan questas cuntravenziuns tenor la Cumco al dretg da cartels e quasi senza excepziuns vegnan ellas taxadas sco «gravantas» e vegnan era punidas correspudentamain. Pertutgads dal las cunvegns da concorrenza en – tenor la Cumco – era projects da construcziun

En num da la fracziun burgais-democratica ha deputà Urs Hardegger inoltrà ina dumonda parlamentara davant las cunvegns da pretschs.

FOTO Y. BÜRKL

dal chantun. «En la disposiziun èn ils projects concrets dal chantun dentant cuvrids cun color naira, uschia ch'i n'è betg pussaivel d'identifitgar ils projects senza prender invista da las actas», scriva la regenza. Cur che las decisziuns sajan vegnidas communitgadas haja il chantun mintgamai inoltrà immediatamain ina dumonda da prender invista da las actas per pudair examinar quant enavant ch'el saja pertutgà, punctuescha la regenza. Questas proceduras sajan dentant anc pendentas.

Perturbà la confidenza da la regenza en la bransch da construcziun

Suenter retschertgas da blers onns haja la Cumco constatà pliras cuntravenziuns cunter il dretg da cartels en pliras proce-

duras ed haja era sancziunà consequentamain quellas. Singulas sancziuns han obtegnì vigur legala, autras èn anc pendentas avant il Tribunal federal administrativ. Las cuntravenziuns manadas a la glisch tras l'autorità da concorrenza hajan perturbà la confidenza da la regenza en la bransch da construcziun. Vitiers vegnia che la Cumco haja annunzià per 2019 in'ulteriura decisziun che pertutga l'entir territori chantunal. En vista a quests fatgs na saja il donn da reputaziun a disfavur dal chantun anc betg previsibel.

Cuntradiziuns en la comunicaziun da la Cumco

Ils interpellants constateschan cun raschun ch'i dat differentas cuntradiziuns

en las comunicaziuns da la Cumissiuon federala da concorrenza che dateschan dals 26-3-2018 e da l'october 2018. En l'emprima comunicaziun saja vegnì constatà che las cunvegns hajan gi per consequenza ch'ils pretschs sajan stads en la media per passa 45% pli auts. En la segunda ediziun pledan ins dentant da pretschs che sajan stads var 25–45% pli auts. En in'alineia suandanta declera la Cumco schizunt ch'ella n'haja betg examinà schi haja insumma dà effects sin ils pretschs en consequenza da las cunvegns da submitziun. Tenor ils interpellants represchentads tras deputà Urs Hardegger èsi plinavant nunchapibel che la Cumco publicgescha presumziuns ch'ella n'haja betg examinà e na possia betg cumprovar.

Effect d'ina bumba en Grischun

La publicaziun da la decisziun da la Cumco davart «Engiadina I» haja gi l'effect d'ina bumba en il Grischun, constatescha Hardegger. Il donn che saja vegnì chaschunà per la politica e per il mastern saja grond. «Il rest da la Svizra ha survegnì l'impressiuon che cugliunarias tutgian tar il mintgadi en il Grischun», scriva la pbd en sia interpellaziun. En quest connex vul ella savair co che la regenza haja l'intenziun d'intervegnir areguard las publicaziuns succedidas.

La regenza punctuescha ch'i saja vegnì fatg recurs cunter las disposiziuns da la Cumco tar il Tribunal administrativ federal. Per il chantun saja la finala la decisziun dal Tribunal giuridicamain decisiva.

Multas considerablas

Sco che la regenza conferma ha la Cumco per part adossà multas considerablas a las interpresas da construcziun involvidas. En il cas «Val Müstair» haja la Cumco desistì d'ina sancziun perquai che las interpresas pertutgadas hajan denunzià sazez. Suenter ch'il cass ha survegnì vigur legala ed en consequenza dal fatg ch'in'interpresa ch'aveva sutta-mess offertas al chantun era pertutgada ha la regenza exclus questa interpresa per ina durada limitada da las acquisiziuns dal chantun. Questa decisziun saja vegnida contestada da l'offrenta pertutgada e saja anc pendent tar la Dretgira administrativa.

Dal reminent vegnia l'autezza da la multa fixada da la Cumco tenor il princip da commensurabladad, resguardond la situaziun finanziala da las interpresas.

L'interpellant Hardegger è mo parzialmain cuntent cun la resposta da la regenza che laschia avert bleras dumondas, cunzunt era pertutgand ils effects da las sancziuns sin las lavurantas ed ils lavurants dals manaschis fallibels. Da l'autra vart ha el chapientscha che la regenza na sa betg prender definitivamain posiziun avant ch'ils recurs en sclerids avant dreteira.